

LAUDACJA

Dyrektor Tadeusz Wijaszka - człowiek niezwykle. Jego biografia jest tak bogata, że przy pisaniu niniejszej laudacji posłkowaliśmy się materiałem przygotowanym przez przyjaciół Pana Profesora - najlepiej znających Go współpracowników z Państwowego Instytutu Weterynaryjnego, opublikowanym w okolicznościowym wydawnictwie z okazji zakończenia sprawowania funkcji dyrektora tej instytucji.

Tadeusz Wijaszka urodził się w 1940 roku w Klementowicach. W 1957 roku po ukończeniu puławskiego Liceum im. Adama Jerzego ks. Czartoryskiego rozpoczął studia na Wydziale Weterynaryjnym Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie. W 1963 roku uzyskał dyplom lekarza weterynarii. W tym samym roku został zatrudniony na stanowisku asystenta w Zakładzie Chorób Świń Państwowego Instytutu Weterynaryjnego w Puławach, gdzie przez następne lata zdobywał kolejne stanowiska i stopnie w swojej karierze naukowej. W 1972 roku zostaje mu nadany stopień naukowy doktora nauk weterynaryjnych. Siedem lat później uzyskuje stopień naukowy doktora habilitowanego nauk weterynaryjnych i zostaje mianowany na stanowisko docenta.

Od początku swojej działalności naukowej Tadeusz Wijaszka zajmuje się wirusowymi chorobami zwierząt i z tego zakresu opublikował najwięcej prac. Celem Jego pierwszych samodzielnych badań było opracowanie nowych metod rozpoznawania pomoru świń i choroby Aujeszkyego. Uczestniczył również w pracach badawczych nad uzyskaniem nowej szczepionki przeciwko pomorowi świń. W 1970 roku rozpoczął badania nad zakaźnym zapaleniem żołądka i jelit u świń oraz nad chorobą pęcherzykową świń, która w tamtym czasie pojawiła się w Europie, stanowiąc poważne zagrożenie także dla Polski.

W 1973 roku docent Wijaszka otrzymał stypendium naukowe British Council, dzięki któremu przez 7 miesięcy przebywał w Laboratorium Biologii Molekularnej Instytutu Badania Chorób Zwierząt w Compton w Wielkiej Brytanii. Kolejne 5 miesięcy spędził w jednym z najlepszych ośrodków naukowych na świecie - w Instytucie Wirusologii Zwierząt w Pirbright. Prowadził tam badania nad typowaniem wirusa pryszczycy oraz uczestniczył w opracowywaniu nowych metod rozpoznawania tej choroby i innych chorób pryszczycopodobnych.

Po powrocie do kraju w 1975 roku został mianowany kierownikiem jednej z pracowni w Zakładzie Pryszczycy Państwowego Instytutu Weterynaryjnego w Zduńskiej Woli. Rok później powołano Go na kierownika tego zakładu.

W okresie kierowania zakładem prowadził wiele prac naukowych związanych z rozpoznawaniem pryszczycy i chorób pryszczycopodobnych, jak również poszukiwaniem nowych metod zapobiegania i zwalczania tych chorób. Przyczynił się do rozbudowy zakładu i brał udział w pracach zespołu projektującego nowy Zakład Wirusologii w Puławach. Reprezentował Polskę na licznych kongresach i zjazdach naukowych. Przez jedną kadencję był członkiem europejskiej Komisji ds. Zwalczania Pryszczycy przy Organizacji ds. Wyżywienia i Rolnictwa oraz stałej Komisji ds. Pryszczycy przy RWPG.

W latach 1982-1987 przebywał w Birmie. Jako delegat Organizacji ds. Wyżywienia i Rolnictwa kierował projektem, który zakładał stworzenie laboratorium diagnostycznego pryszczycy oraz pomoc w przygotowaniu produkcji szczepionek przeciwko pryszczycy i pomorowi świń.

Po powrocie do Polski Tadeusz Wijaszka został powołany na stanowisko kierownika Pracowni Diagnostyki Wirusologicznej i pełnomocnika ds. wdrożeń, a następnie w latach 1992-1998 pełnił funkcję kierownika Weterynaryjnego Centrum Kształcenia Podyplomowego. Doświadczenie zdobyte w czasie pracy na różnych stanowiskach, umiejętności organizatorskie, a także współpraca z podobnymi ośrodkami szkoleniowymi za granicą pozwoliły Mu na zreformowanie i unowocześnienie programów szkolenia w Weterynaryjnym Centrum Kształcenia Podyplomowego i dostosowanie ich do nowych realiów, w jakich funkcjonowała służba weterynaryjna po 1989 roku.

Ważnym elementem działalności profesora Wijaszki był jego udział w reaktywowaniu samorządu lekarsko-weterynaryjnego. W 1996 roku został wybrany na wiceprzewodniczącą Krajowej Rady Lekarsko-Weterynaryjnej.

W 1998 roku zostaje oddelegowany przez Ministerstwo Spraw Zagranicznych i Ministerstwo Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej do pracy w Przedstawicielstwie Polski przy Unii Europejskiej jako radca-kierownik Wydziału ds. Rolnictwa. Tworzy ten wydział od podstaw, prowadzi liczne spotkania, wygłasza referaty o zadaniach stojących przed Polską przed jej przystąpieniem do Unii Europejskiej, promuje polską służbę weterynaryjną w Belgii. Pracując na tym stanowisku, bierze udział w negocjacjach w zakresie weterynarii, ochrony roślin, żywności i żywienia zwierząt prowadzonych w okresie przedakcesyjnym. W ramach promocji członkostwa Polski we Wspólnocie Europejskiej, przy współpracy z biurem

głównego negocjatora przygotował rozdział publikacji dotyczącej negocjacji Polski i Unii Europejskiej.

Ukoronowaniem bogatej działalności naukowej i zawodowej profesora Tadeusza Wijaszki było powołanie go w 2001 roku na stanowisko dyrektora Państwowego Instytutu Weterynaryjnego. Ponowna nominacja miała miejsce w 2006 roku.

Z chwilą objęcia stanowiska dyrektora rozpoczął realizację własnej koncepcji funkcjonowania instytutu. I tak: jedną z jego pierwszych decyzji było utworzenie Zakładu Higieny Środków Żywnienia Zwierząt. Z inicjatywy dyrektora Wijaszki i dzięki jego staraniom powstało jedyne - jak na razie - w Polsce laboratorium referencyjne analizy dioksyn w żywności i paszach. Kolejna decyzja to powołanie studiów doktoranckich, które nie tylko umożliwiły młodym ludziom zdobywanie stopni naukowych, ale przede wszystkim stały się źródłem nowych kadr naukowych dla instytutu. Z dużą troską profesor Wijaszka podchodził też do rozwoju badań naukowych we współpracy z ośrodkami zagranicznymi. Pracownicy naukowcy instytutu brali więc udział we wszystkich programach ramowych Unii Europejskiej, a także w innych międzynarodowych projektach badawczych.

W 2003 roku puławski instytut - jako drugi w kraju - otrzymał nadany przez Radę Ministrów status państwowego instytutu badawczego. W ten sposób podniesiona została ranga instytutu i uwiarygodnione jego działania. Pojawiła się też możliwość finansowania szeregu tematów badawczych bezpośrednio z budżetu państwa.

Członkostwo w Unii Europejskiej nałożyło na instytut nowe zadania, wśród których było monitorowanie występowania groźnych chorób zakaźnych zwierząt w kraju oraz pozostałości substancji niedozwolonych w żywności pochodzenia zwierzęcego i paszach. Z tego powodu dyrektor Tadeusz Wijaszka natychmiast podjął starania o uzyskanie funduszy na wybudowanie nowych i unowocześnienie już istniejących laboratoriów zgodnie z wymaganiami unijnymi. Efektem podjętych działań było otrzymanie zgody ze strony Unii Europejskiej i Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi na sfinansowanie tej inwestycji. W 2005 roku rozpoczęła się rozbudowa instytutu. W listopadzie 2008 roku oddano do użytku laboratoria - jedne z najnowocześniejszych w Europie, wybudowane i wyposażone w nowoczesną aparaturę i urządzenia za blisko 50 mln euro. Posiadają one najwyższą klasę zabezpieczeń, dzięki czemu są przyjazne nie tylko dla personelu pracującego z groźnymi dla zdrowia czynnikami zakaźnymi, ale i dla środowiska.

Nie sposób wymienić wszystkich zasług profesora Tadeusza Wijaszki. Bez wątpienia przyczynił się on do wzmocnienia pozycji puławskiego instytutu jako placówki naukowej o charakterze międzynarodowym i wniósł wiele nowych wartości do nauk

weterynaryjnych, co spotkało się z wielkim uznaniem polskich i zagranicznych środowisk naukowych.

To wszystko było możliwe dzięki ogromnym umiejętnościom menadżerskim i zdolnościom interpersonalnym Tadeusza Wijaszki. Jak twierdzą jego współpracownicy, dyrektor potrafił i chciał rozmawiać ze wszystkimi. Nikogo nie traktował protekcjonalnie, każdemu okazywał szacunek i zainteresowanie. Ma wielki dar łączenia tego, co wynika z rozumu i płynie z serca. Jest wielkoduszny i ma wspaniały gest.

Był wizjonerem. Ukochał nowoczesność, fascynował się najnowszymi technologiami. Dzięki niemu instytut dziś imponuje rozwiązaniami i metodami, zachwyca wyposażeniem. Nie szczędził sił ni zdrowia i poświęcał mnóstwo prywatnego czasu, by zrealizować wielkie dzieło budowy laboratoriów, by nieustannie krążyć po Europie i świecie dla nawiązania współpracy i prezentowania potencjału puławskiego instytutu, ale i Puław. Z całą pewnością był właściwym człowiekiem na właściwym miejscu - pełen determinacji, siły woli i uporu oraz godnej podziwu - ambicji. Poza tym profesor Tadeusz Wijaszka to człowiek z ogromnym poczuciem humoru, niezwykle towarzyski, szybko zjednywał sobie przyjaciół i grono życzliwych, gotowych do współdziałania osób.

Jednak gdyby nie wsparcie rodziny, miłość, szacunek i oddanie żony, córki, zięcia, a przede wszystkim gorące uczucie ukochanego wnuka i do wnuka, nie byłoby tak silnej motywacji do działań, nie byłoby tylu osobistych powodzeń i sukcesów.

Dziękujemy Ci Panie Profesorze za wszystko, co zrobiłeś dla świata nauki i służb weterynaryjnych. Dziękujemy za to, co zrobiłeś dla puławskiego instytutu. Dla Polski i Puław.

Rada Miasta Puławy przyznaje Panu Profesorowi Tadeuszowi Wijaszce tytuł Honorowego Obywatela Puław jako wyraz najwyższego wyróżnienia i uznania za promowanie naszego miasta i utrwalanie znaczenia puławskiego Państwowego Instytutu Weterynaryjnego na świecie oraz podejmowanie działań dla dobra nauki i rozwoju społeczności lokalnej.

Laudacja wygłoszona podczas uroczystości z okazji 95-lecia I LO im. ks. A.J. Czartoryskiego w dniu 23 września 2011 r. w POK „Dom Chemika”.

Laudację wygłosiła Pani Elżbieta Szymańska - Wiceprzewodnicząca Rady Miasta Puławy.